

Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Anlatım Yöntemi

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Sözlü Açıklama Yöntemi

Tümevarım Yöntemi

Tümdengelim Yöntemi

Örnek Olay Yöntemi

Komut Yöntemi

Alıştırma Yöntemi

Eşli Çalışma Yöntemi

Problem Çözme Yöntemi

Yönlendirilmiş Buluş/Sunuş Yöntemi

Tartışma Yöntemi

Anlatım Yöntemi

Öğretmen merkezli bir öğretim yöntemidir. Bilişsel öğrenme kuramına dayalı olarak geliştirilmiştir. Bilişsel alanda bilgi, duyuşsal alanda alma, psiko-motor alanda algılama düzeyinde öğrenme sağlanır. Bu yöntem bilgilerin sözlü olarak sunulmasıdır. Eğitim tarihinde ve günümüzde en yaygın en çok kullanılan ve aynı zamanda en eski olma niteliği taşıyan anlatma yöntemi; öğretmenin bir konuya ilişkin bilgileri karşısındaki öğrencilere iletmesi biçiminde uygulanır.

Bu yöntem, öğrencileri pasif dinleyici konumuna getirmekte, düşüncelerini açıklama ve sorma fırsatı vermemektedir. Bu olumsuzluklara rağmen, öğrencileri konuya karşı güdülemek, konunun açıklanması ve özetlenmesi için her derste kullanılması bakımından gereken bir yöntemdir.

Anlatım Yöntemi

Anlatım yönteminin amacı Beden Eğitimi ile ilgili gerçekler (kurallar tarih, etik vb.) ve kavramlar (egzersizin fizyolojik etkileri fiziksel konular vb.) gibi genelde bilişsel özelliği olan bilgilerin sunulmasıdır. Aynı zamanda fikir ve kavramların uygulama analiz, sentez ve değerlendirilmesinin tartışılmasında da kullanılır.

Bu yöntemde öğretmen konuşmacı öğrenci ise dinleyici rolündedir. Sunuş açık ve çekici olmalıdır. Öğrenciler öğretmeni kolayca görebilmeli, duyabilmeli ve rahatça oturabilmeli veya durmalıdırlar. Bu yöntem kullanılmaksızın diğer hiçbir yöntemle ders yapmak mümkün değildir. Dersin akışı öğretmene bağlıdır.

Anlatım Yönteminin Özellikleri

- Sunuş yoluyla öğretim stratejisinde yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir.
- Öğretmenlerin en fazla kullandıkları yöntemdir.
- Öğretmenden öğrenciye doğru tek yönlü bir iletişim söz konusudur.
- Anlatım yöntemi, işlenmekte olan konuların bir sıra ve düzene göre konuşma yoluyla açıklanması ve öğretilmesi olarak tanımlanır.
- Anlatım, hazırlanmış bir metnin monoton bir biçimde okunur gibi tekrar şeklinde olabileceği gibi, araya örnekler, şekiller ve fıkralar sokarak da ilginç bir hale getirilmiş bir konuşma biçiminde de olabilir.
- Öğretmenin bilgiyi hazırlaması ve öğrencilere aktarması temeline dayalıdır.
- Sosyal bilimlerin öğretiminde yaygın olarak kullanılır.
- Bilişsel alanın bilgi-kavrama düzeyindeki hedefleri kazandırmak amacıyla kullanılır.

Anlatım Yönteminin Kullanım Alanları

- Derse giriş yaparken (yeni konu anlatımı),
- Dersi özetlerken,
- Sınıfa kaynak kişi çağrıldığında,
- Sözel bilgilerin öğrenciye aktarılmasında,
- Yeni bir konu ortaya atıldığında,
- Kısa zamanda çok bilgi aktarılması gerektiğinde,
- Diğer yöntemler için zaman ve şartlar uygun olmadığında,
- Kalabalık gruplara karşısında,
- Bir problemin çözümünün gösterilmesinde,
- Öğrenme gücü çeken bölümlerin açıklanmasında kullanılır.

Anlatım Yönteminin Etkin Kullanımı

- İçerik anlamlı bir sıra ile verilmelidir. Bilinenden bilinmeyene doğru gidilmelidir.
- Konunun özel hedefleri ve gerekçesi öğrencilere önceden açıklanmalıdır.
- Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınmalıdır.
- Anlatım resim, şema, grafik ve görsel araç-gereçlerle desteklenmelidir.
- Görselleştirme ve örnekler verme anlatımı etkili hale getirir. Öğrenci yaşantılarına uygun örnekler verilmelidir.
- Soru-cevap yöntemiyle birlikte kullanılmalıdır.

Anlatım Yönteminin Kullanım Şekilleri

- Formal öğretmen anlatımı

Tek yönlü olarak öğretmenin anlatmasıdır. Öğrenci katılımı yoktur.

- İnfomal öğretmen anlatımı

Günlük ve aktüel konuları da içeren iletişimin çok yönlü olduğu bir anlatımdır. Öğrenci katılımı vardır.

Anlatım Yönteminin Uygulanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Ders planı iyi yapılmalı
- İçerik organize edilmeli
- Dikkat ve güdüleme sağlanmalı
- Konular basit kısa öz sunulmalı
- Süre iyi ayarlanmalı
- Beden dili ses tonu etkili kullanılmalı
- Uygun örnekler verilmeli
- Soru-cevap ve tartışma yöntemleri kullanılarak etkisi arttırılmalı

Anlatım Yönteminin Avantajları

- Diğer yöntemlere göre zaman, emek ve masraf bakımından daha ekonomiktir.
- Dinleyerek öğrenen öğrenciler için etkilidir.
- Öğrencilere dinleme ve not alma becerisi kazandırır.
- Soyut kavramların öğretilmesinde işe yarar.
- Sürpriz bir durumla karşılaşma endişesi olmadığından öğretmene güven verir
- Diğer bütün yöntemlerle birlikte kullanılabilir.
- Öğrenciler dikkatlerini uzun süre bir konuşmaya vermeyi, sabırla dinlemeyi öğrenir.
- Fazla araç gerece ihtiyaç duyulmadığından ekonomiktir.
- Dersin akışı tamamen öğretmene bağlıdır; sınıfın ve dersin kontrolü kolaydır.
- Temel kavramların verilmesi karmaşık konuların açıklanmasında etkilidir.

Anlatım Yönteminin Dezavantajları

- Öğrenciler öğretim sürecinde pasif kaldıkları için kolaylıkla sıkılabilirler.
- Uzun süreli kullanılması bıkkınlığa ve ilginin azalmasına neden olur.
- Duyuşsal ve psikomotor hedef davranışları kazandırmada etkisizdir.
- Anlatan etkin, dinleyenler edilgendir. Öğrenciler hazırcılığa alışır.
- Çocuk psikolojisine uygun değildir. Öğretmen merkezli olduğu ve öğrenciyi edilgen kıldığı için yorgunluk ve isteksizliğe yol açar.
- Bireysel farklılıklar dikkate alınmadığı için öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına cevap vermeyebilir.
- Bilgiler öğretmenin anlattığı ile sınırlı kalır ve öğrenciler ezberciliğe alışır.
- Görmeye dayalı bilgilerin ve psikomotor davranışların bu yöntemle öğretilmesi çok zordur.

Anlatım Yönteminin Dezavantajları

- Öğrenci derse aktif olarak katılmadığı için öğrenme sorumluluğundan kaçabilir.
- Eğer öğretmen; bilgi, ses tonu, vurgulamalarıyla dersi dinleyebilir hale getirilemezse, öğrenciler kısa zamanda sıkılır, motivasyonlarını kaybeder ve dersten koparlar.
- Bu yöntem büyük ölçüde kitabi bilgileri dayadığından, öğrencileri ezberciliğe itmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Anlatım Yöntemi

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Sözlü Açıklama Yöntemi

Tümevarım Yöntemi

Tümdengelim Yöntemi

Örnek Olay Yöntemi

Komut Yöntemi

Alıştırma Yöntemi

Eşli Çalışma Yöntemi

Problem Çözme Yöntemi

Yönlendirilmiş Buluş/Sunuş Yöntemi

Tartışma Yöntemi

Komut Yöntemi/Klasik Yöntem

Bu yöntemde öğretmen tüm kararları veren kişidir. Öğrenci, öğretmen tarafından söylenen görevleri yapar. Yani öğrenci, öğretmenden alacağı komutlara göre hareket eder.

Komut Yöntemi

Bu yöntem;

- a. Öğrencilerin düzgün bir şekilde ve hemen harekete geçirilmesi,
- b. Zamanın iyi kullanılabilmesi,
- c. Öğrencilerin kolay şekilde kontrol edilebilmesi ve
- d. Performans standardının ve sürekliliğinin sağlanabilmesi

amacıyla kullanılan bir yöntemdir.

Komut Yöntemi

Bu yöntemde, öğrenci ile öğretmen arasında devamlı bir ilişki vardır. Öğretmen öğrenciyi takip etmek durumundadır. Öğretmen, bilgileri, öğrenci tarafından alınmaya hazır hale getirir ve öğrenciye aktarır. Geleneksel öğretim yöntemlerinden olan bu yöntemde öğretmenler genel verici, öğrenciler genel alıcı olarak görev yaparlar. Öğretmen hareketi açıklar, gösterir ve komutu verir. Komutlar kısa, aletle, araçla, düdükle sesle olabileceği gibi görevlendirme ile ilgili olarak da verilebilir.

- * 15 şut atacaksınız.
- * 10 mekik çekeceksiniz.
- * 6 kilometre koşacaksınız...

Komut Yöntemi

Öğretmen emir-komut yanında, uyarılarda da bulunabilir:

- * Dirseğini düzelt.
- * Başını dizine değdir.
- * Yerden iyice kalk...

Komut Yöntemi

Bu öğretim yönteminde, sınıf içi organizasyon iyi kurulmuştur. Komut verildiği anda istenilen hareket yapılır. Öğrencilerin dikkati istenilen anda çekilerek gerekli düzeltmeler yapılır ve tekrar harekete başlanabilir. Ders bitiminde belirli komutla öğrenciler durdurularak seremoni ile ders bitirilir.

Komut Yöntemi

Komut yöntemi kullanılıyor olduğunda, komutun verildiği an bütün öğrencilerin öğretmeni dinliyor olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Bütün öğrencilerin dinliyor olduğundan emin olmadan komut verilmemelidir. Verilen komut veya açıklamalarda açık bir dil kullanılmalı, açıklama ve komutların anlaşılır bir şekilde olmasına dikkat edilmeli ve anlaşılıp anlaşılmadığı kontrol edilmelidir. Açıklamaları anlamayan öğrenciler için tekrar açıklama yapılmalıdır.

Komut Yöntemi

Uzun ve sık tekrarlı bir anlatım, hareket etme ihtiyacında olan öğrenciler için sıkıcı olabilir. Bu nedenle öğretmen anlatımın kısa ve ilginç olmasını sağlamalı açık ve basit bir dil kullanmalı ve sesinin tonunu iyi kullanmalıdır.

Komut Yöntemi

Ders Öncesi Hazırlıklar

- * Dersin amaçları belirlenir.
- * Amaçlar doğrultusunda hareketler belirlenir.
- * Hareket sırası belirlenir.
- * Her etkinliğin süresi ve dozajı belirlenir.
- * Hareketler, sınıf seviyesine uygun olacak şekilde belirlenir.
- * Derse nasıl başlanacağı belirlenir.

Komut Yöntemi

Uygulama

- * Hareketle ilgili açıklamalar yapılır.
- * Harekete başlama zamanı belirlenir.
- * Hareketin belirlenen sürede yapılması sağlanır.
- * Hareketin ritmi ve temposu belirlenir.
- * Hareketin bitiş zamanı belirlenir.
- * Hareketlerde çeşitli motivasyon teknikleri kullanılır.

Komut Yöntemi

Değerlendirme

- * Bireylerin ve sınıfın performansları gözlenir.
- * Bireysel veya tüm sınıfa dönük düzeltmeler yapılır.
- * Doğru hareketlerle ilgili pekiştirmeler yapılır.
- * Çeşitli test bataryaları uygulanır.
- * Önceden belirlenen standartlara göre değerlendirme yapılır.

Komut Yöntemi

Sakıncaları

- * Öğrencilerin açıklamaları algılama düzeyleri, emir-komutu anlama süreleri ve göreve başlama süreleri farklı olduğundan, bazı öğrencilerin dersten soğumalarına neden olur.
- * Ders, bütün öğrenciler motive edilmediğinde, amacına ulaşamayabilir.
- * Öğrenci, öğrenme sürecinde aktif olmadığından bilişsel gelişme olmayabilir.
- * Verilen emir-komutların yapılması, öğrencinin benlik gelişimini etkileyebilir.
- * Fikir alışverişinde bulunma olmadığından; karar verme, etkileşim kurma, tartışma olgusu ve paylaşma duygusu gelişmez.

Komut Yöntemi

Sakıncaları

- * Yarışma, işbirliği güduları gelişmez.
- * Grubun belirlediği kurallara uyma ortamı yaratılmaz.
- * Sorumluluğu paylaşma güdüsü gelişmez.
- * Komutların sürekli aynı olması sıkıcı olur.
- * Hareketlerin aşırı tekrarlanması sıkıcı olur.
- * Hareketi yapamayanlar yüzünden bütün sınıfı durdurmak, dersin akıcılığını etkiler.
- * Hareketlerde bireysel farklılığa dikkat edilmez.

Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Anlatım Yöntemi

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Sözlü Açıklama Yöntemi

Tümevarım Yöntemi

Tümdengelim Yöntemi

Örnek Olay Yöntemi

Komut Yöntemi

Alıştırma Yöntemi

Eşli Çalışma Yöntemi

Problem Çözme Yöntemi

Yönlendirilmiş Buluş/Sunuş Yöntemi

Tartışma Yöntemi

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Öğrencinin öğrenmesinde daha çok başarıya ulaşabilmesi için işitme duygusuna hitap yanında, gösteri yoluyla görme duygusuna da hitap etmelidir. Göze ve kulağa aynı anda hitap ederek, bir işin hareketi nasıl yapıldığını göstermek üzere başvurulmuş tekniğe gösterip yaptırma ya da demonstrasyon adı verilir.

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Öğrenmede, görme duyusunun %83, dokunmanın %3,5 tatma ve koklamanın %2,5 ve işitmenin %11'lik payı vardır. Bu nedenden dolayı, gösterip yaptırma yöntemi öğrenmede etkin bir rol oynar. Ancak, gösterilen hareketin model olarak öğrenilmesi bekleniyorsa, küçük yaş grupları için, gösterilen hareketin öğrenciler tarafından algılanması ön şarttır. Öğrenmenin başarılı olabilmesi için hareketin yeterince algılanıp algılanmadığından emin olunması gerekir. Görsel yolla yapılan öğretimde hareketlere sözel etiketler ve/veya semboller atanması, öğrenmeyi olumlu etkiler.

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Gösterip yaptırma yöntemi, emir-komut yöntemiyle bağlantılı olarak yapılır. Öğretmen genellikle hareketi gösterirken açıklama yapar ve komutla öğrencinin hareketin öğrenci tarafından tekrar edilerek yapılmasını sağlar.

Gösterip yaptırma yöntemi 4 aşamada uygulanır:

- a. Gösterme
- b. Açıklama
- c. Uygulama
- d. Değerlendirme

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Ders Öncesi Hazırlıklar

- * Dersin amaçları belirlenir.
- * Hareketlerin sıraları belirlenir.
- * Sınıf seviyesine göre hareketlerin zorluk düzeyi ayarlanır.
- * Uygulamaların süreleri belirlenir.
- * Sınıfın ne şekilde organize edileceği belirlenir.

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Uygulama

- * Hareketle ilgili görsel bilgi verilir.
- * Harekete başlama zamanı belirlenir.
- * Hareketin ritmi ve temposu belirlenir.
- * Hareketler öğrenciyi yanıltmayacak şekilde yapılır. (Öğretmenin yüzü öğrenciye dönükse ve sağ/sol yön ile ilgili detay varsa).
- * Hareketler sonunda, istenirse, seviyeye göre gruplar yapılır.

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Değerlendirme

- * Öğrencilerin performansları ölçülür.
- * Anında düzeltme yapılır.
- * İstenildiği sürece pekiştirme yapılır.
- * Sınıf seviyesine göre değerlendirme yapılır.

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Yararları

- * Öğrencinin dikkatini çeker.
- * Güdülenmeyi arttırır.
- * Sözlü anlatımda meydana gelecek anlama hatalarını ortadan kaldırır.
- * Hareketin standardını ortaya koyar.
- * Sürekli değişken hareketlerde taklit etme olanağı verir.
- * İnsan kaynağı kullanım açısından yararlıdır.
- * Zor öğrenen grupların öğrenmesini kolaylaştırır ve başarı yüzdelerini arttırır.

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Sakıncaları

- * İyi hazırlık gerektirir.
- * Göster-anlat ilkesinde yetersiz kalınabilir.
- * Anlama olmaksızın taklit etmeye dayanabilir.
- * Karmaşık bir gösteride, eksiklik duygusu olabilir.
- * Yüksek düzeyli bir öğretimde zorluk olabilir.

Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Anlatım Yöntemi	Komut Yöntemi
Gösterip Yaptırma Yöntemi	Alıştırma Yöntemi
Sözlü Açıklama Yöntemi	Eşli Çalışma Yöntemi
Tümevarım Yöntemi	Problem Çözme Yöntemi
Tümdengelim Yöntemi	Yönlendirilmiş Buluş/Sunuş Yöntemi
Örnek Olay Yöntemi	Tartışma Yöntemi

Alıştırma Yöntemi

Alıştırma yöntemi, becerilerin öğrenilmesi ve geliştirilmelerini sağlar. Öğrenilen tekniklerde ustalık kazanılması için başvurulan bir yöntemdir. Alıştırma yöntemi, beden eğitiminde en çok kullanılan yöntemlerden biridir. Bu yöntemde öğretmen alıştırma örneğini oluşturan, öğrenci ise beceriyi tekrar eden rolünde olup, öğretim stili öğretmen merkezlidir. Bu yöntemle yapılan çalışmalarda ağırlık, etkinliğin gerçekleştirilmesine ayrılır. Öğrenciler kullanacakları araçlar ve yapılacak olan hareketlerle ilgili olarak bilgilendirilir ve sonrasında yeterince pratik yapma zamanına sahip olurlar.

Alıştırma Yöntemi

Amaç, öğrenciye mümkün olduğu kadar çok uygulama imkânı sağlamaktır. Öğretmen gerekli bilgileri öğrencilere verir ve öğrenciler aldıkları bilgiler doğrultusunda hareketleri kendi başlarına yapmaya çalışırlar. Öğrenimin gerçekleşebilmesi için alıştırmanın öğretmen tarafından belirlenmesi, açıklanması ve ders ortamının uygun şekilde organize edilmesi gereklidir. Alıştırma formlarına katılım çok zevkli olabileceği gibi çok sıkıcı da olabilir. Alıştırma yönteminin uygulanabilmesi için, öğrencilere hangi konularda karar verme özgürlüğüne sahip oldukları belirtilmelidir. Bu yöntemde, eğer yapılacak olan hareket öğretmen tarafından gösterilecekse, hareketin çok iyi ve doğru olarak yapılarak gösterilmesi gerekir.

Alıştırma Yöntemi

Komut yöntemine benzer ancak konu öğrencilere bir kez aktarıldıktan sonra öğrenciler istedikleri zaman başlar, istedikleri kadar tekrar yaparlar ve bazı konularda karar verme işi öğretmenden öğrencilere aktarılır. Bu yöntemde, gerek hareketler gerekse alıştırmalar, şema ya da alıştırma kartları ile de anlatılabilir. Böylece öğretmen hareketi tekrar tekrar göstermekten ve yapmaktan kurtulmuş olur. Öğretmen ve öğrenci arasında devamlı bir ilişki yoktur. Öğrenciler aldıkları bilgileri kendi yetenek ve düşüncelerini de katarak çalışırlar. Öğretmen, hareketlerin yanlış yapıldığını gördüğünde, bu yanlışları düzeltmek amacıyla öğrencileri bir araya toplayarak bilgileri tekrar verir.

Alıştırma Yöntemi

Alıştırmalar bilgi aktarımından sonra başlatılır. Yapılan çalışmalar öğrencilerin beceri ve yetenek düzeylerine uygun olmalıdır. Yapılan çalışmaların sayısı az olduğunda, fazla tekrardan dolayı sıkılmalar; çok olduğunda ise, görevi başaramamaktan dolayı dersi olan ilginin azalması söz konusu olur. Öğretmenin sınıf seviyesini, fiziki kapasitesini, öğrencilerin öğrenme düzeyini iş başarabilme yeteneğini bilmesi gerekmektedir.

Alıştırma Yöntemi

Hedefler:

1. Belirlenen alıştırmayı açıklandığı şekliyle uygulamak.
2. Alıştırmanın uygulanışına fiziksel açıdan mümkün olduğu kadar yaklaşmak.
3. İyi performansın çalışma tekrarına bağlı olduğunu anlamak.
4. Çalışma performansının zamana bağlı olduğunu anlamak.
5. İyi performansın dönüt ile bağlantılı olduğunu anlamak.

Alıştırma Yöntemi

Ders öncesi hazırlıklar:

1. Dersin amacı belirlenir.
2. Amaçlar doğrultusunda verilecek görevler belirlenir.
3. Her etkinliğin ne kadar süre ile yapılacağı belirlenir.
4. Hareketlerin sınıf seviyesinde olması sağlanır.
5. Verilecek görevler yanında öğrenciye ışık tutacak yan hareketler ve veya yedek hareketler belirlenir.

Alıştırma Yöntemi

Uygulama:

1. Hareketle ilgili açıklama yapılır.
2. Öğrencinin yerini alıp istediği zaman harekete başlaması istenir.
3. Bitiriş zamanı belirlenir.
4. Öğrenciler arasında dolaşarak gerekirse bireysel yardımda/düzeltilmede bulunulur.
5. Hareketin ritmi ve temposu öğrenci tarafından belirlenir.

Alıştırma Yöntemi

Uygulama:

6. Alıştırmaların anlamlı olması için, tekrarlanan hareket bütünün bir parçasını yansıtmalıdır. Öğrenciler rastgele şut çekmek yerine kaleye gol atmayı amaçlamalıdır.
7. Alıştırmalara maksimum düzeyde katılım olmalı, araç gereçler de ona göre hazırlanmalıdır.
8. Alıştırmalar ilgi çekici ve eğlenceli olmalıdır.
9. Öğretmen alıştırmalar sırasında öğrencilerle bireysel olarak ilgilenirken aynı zamanda genel denetleyici de olmalıdır.
10. Alıştırmaların sıkıcı olmaması ve ilgi kaybının önlenmesi için uygun sürede değiştirilmesi gereklidir.

Alıştırma Yöntemi

Uygulama:

11. Zaman kaybını önlemek için, alışırmalar arasındaki geçişler bir plan çerçevesinde yapılmalıdır.
12. Alışırmalar bütün ders boyunca yapılmamalı, oyun formunda uygulamaya da izin verilmelidir.
13. Alışırmalar basitten zora doğru gösterilmelidir.
14. Öğretmen arada bir sesli olarak motivasyonu arttırıcı müdahalelerde bulunmalıdır.

Alıştırma Yöntemi

Değerlendirme:

1. Öğrencilerin performansı gözlenir.
2. Genel düzeltmeler sınıf durdurularak ve toplanılarak yapılır.
3. Uygulamada hatası olan öğrenci gecikmeksizin belirlenir.
4. Öğrenciye düzeltici dönüt sunulur.
5. Düzeltici davranışın işe yaradığını doğrulamak için öğrenci izlenir.
6. Çalışmayı doğru yapan öğrencilere de dönüt sunulur.
7. Dönütler uygun şekilde verilmelidir.
8. Önceden belirlenen standartlara göre değerlendirme yapılır.

Alıştırma Yöntemi

Yararları:

- Öğrenciler, hareketleriyle ilgili olarak, daha öncesine göre, daha çok karar verme olanağına sahip olurlar. Hatta yapacakları her hareket için öğretmenin komut vermesini beklemeden, kendi hızlarına uygun şekilde alıştırma yapabilirler. Bu da zaman kaybını önler ve öğrencilerin fiziksel gelişmelerine daha çok katkı sağlar.
- Öğrenciler sınıflarındaki arkadaşlarına etkinlikler sırasında ne kadar yakın olabileceklerine kendileri karar verdikleri için, sosyal ilişkilerinde de belirgin bir gelişme olur.
- Hem fiziksel hem de sosyal yönden gelişim, öğrencilerin kendileriyle ilgili hissettiklerinin daha iyi olmasını sağlar.

Alıştırma Yöntemi

Yararları:

- Bazı konularda karar verebilmeleri ile ilgili konuya daha çok özen göstermeleri, öğrencilerin zihinsel gelişmelerini kısmen destekler.
- Alıştırma ortamının kontrol altında tutulması, bütün öğrencilere eşit alıştırma imkanı sağlar.
- Her öğrenci kendi yeteneği doğrultusunda çalıştığı için sıkılma olmaz.
- Yerleşim ve organizasyon sorunu yoktur.
- Öğrenci kendi zamanını kendisi kullandığından daha verimli kullanabilir.
- Derse ilgi, emir-komut yöntemine kıyasla, daha fazla olur.

Alıştırma Yöntemi

Sakıncaları:

- Becerilerin düzgün yapılması için bütün öğrenciler sürekli gözlenmelidir ancak, bazen bir ders sırasında bütün öğrencilerin gözlenmesi mümkün olmayabilir.
- Alıştırmaların defalarca tekrar edilmesi, özellikle daha genç ve olgunlaşmamış öğrencilerin ilgisinin azalmasına neden olabilir.
- Malzeme ve tesis imkanlarının ihtiyaca cevap verecek düzeyde olması gereklidir.
- Tembel ve kaytaran öğrenci gözden kaçır.
- Hakimiyet elden gittiğinden, çalışmalarda dağınıklık görülebilir ve gürültü olabilir.
- Hareketlerde öğrenci seviyesinin altına inildiğinde ders sıkıcı olabilir.
- Süre iyi ayarlanmadığında verimlilik düşer.

Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Anlatım Yöntemi

Gösterip Yaptırma Yöntemi

Sözlü Açıklama Yöntemi

Tümevarım Yöntemi

Tümdengelim Yöntemi

Örnek Olay Yöntemi

Komut Yöntemi

Alıştırma Yöntemi

Eşli Çalışma Yöntemi

Problem Çözme Yöntemi

Yönlendirilmiş Buluş/Sunuş Yöntemi

Tartışma Yöntemi

Sözlü Açıklama Yöntemi

Ders sırasında aktivite ile açıklama yapmak, bir kavram veya becerinin analiz edilmesi bu yöntemin amacıdır.

Bu yöntemde öğretmen açıklayıcı, öğrenci dinleyici rolünde olup öğretmen merkezlidir. Sözlü açıklamalarda sadece bir tek problem ya da konu ile ilgili bilgi verilmektedir.

Anlatım yöntemine benzer fakat daha kısa ve sadece o günün aktivitesi ile ilgili açıklamayı içerir.

Öğretmenin konuşması açık, net olmalı öğrenciler açıklamayı aksaksız şekilde dinleyebilmelidir.

Sözlü Açıklama Yöntemi

Olumlu yönleri:

- Hem alıştırma öncesinde hem de alışırmalar devam ederken becerilerin öğrenimi ile ilgili açıklama/düzeltilme yapmak, sosyal davranışları düzeltmek ve geliştirmek ya da konu hakkında daha fazla bilgi vermek için kullanılır.
- Dersteki aktiviteler sırasında ortaya çıkan problemler veya sorulara cevap vermek için kullanılır.

Sözlü Açıklama Yöntemi

Olumsuz yönleri:

- Bütün öğrenciler sözlü açıklamaya ihtiyaç duymayabilirler. Açıklama sırasında bu öğrenciler aktiviteye ara vermek zorunda kalırlar.
- Açıklama sırasında aktiviteye katılım süresi kısaltılmış olabilmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Anlatım Yöntemi	Komut Yöntemi
Gösterip Yaptırma Yöntemi	Alıştırma Yöntemi
Sözlü Açıklama Yöntemi	Eşli Çalışma Yöntemi
Tümevarım Yöntemi	Problem Çözme Yöntemi
Tümdengelim Yöntemi	Yönlendirilmiş Buluş/Sunuş Yöntemi
Örnek Olay Yöntemi	Tartışma Yöntemi

Eşli Çalışma Yöntemi

Öğrenciler eşleştirilerek çalışırlar. Çalışmalarda her eş bir görev üstlenir. Eşlerden birisi istenen hareketi yapar ve hareketle ilgili kararları verirken diğeri ise yapılan hareketi izleyerek öğretmenin verdiği ölçütlere göre eşinin performansı hakkında bilgi verir.

Eşli Çalışma Yöntemi

Uygulama sırasında eşlerin görevi sürekli değişir. Eşler arasındaki sosyal ilişki ve anında dönüt sağlama koşulları eşli çalışmanın iki önemli koşuludur. Eşlerin seçilmesinde boy, kilo, beceri düzeyi vb. durumlar göz önüne alınabilir.

Eşli Çalışma Yöntemi

Eşli çalışma yöntemi, aracın ve alanın sınırlı olduğu çalışmalarda etkili olarak kullanılır. Grup içinde roller değiştikçe, yorulan öğrenciler dinlenme fırsatı yakalayabilirler. Grup oluştururken öğrencilerin eşit katılım göstermelerine imkân tanımak için, beceri yönüyle benzer düzeyde olanların aynı grupta olmalarını sağlamak önemlidir.

Eşli Çalışma Yöntemi

Hareket hakkında dönüt alan ve hareketi ne kadar hatasız ya da nerelerde hata yaparak gerçekleştirdiğini öğrenen öğrenci, hareketi daha kolay öğrenir. Eşli çalışma yönteminde öğrenme etkinliğinin başarısı yüksektir. Bu yöntem, 3 ya da 4 öğrenciyle de gerçekleştirilebilir. Bu durumda öğrenciler farklı roller üstlenirler. Öğretmenin komutuyla roller değiştirilir. Öğrenciler uygulayıcı, gözlemci ya da kaydedici olarak görev yapabilirler.

Eşli Çalışma Yöntemi

Uygulayıcı, açıklanan ve/veya gösterilen hareketi veya hareketler dizisini uygular.

Gözlemci, uygulanan hareketin ayrıntılarına odaklanıp, uyarılarda bulunur.

Kaydedici, hareketler ile ilgili olarak nicel veriler ile gözlemcinin yaptığı nitel değerlendirmeleri (uyarı, düzeltme vb.) kaydeder.

Eşli Çalışma Yöntemi

Gözlem Kartı Örneği

Uygulayıcı	Hatalı	Hatasız	Tekrar Sayısı
Gözlemci			
Alıştırma 1			
Alıştırma 2			

Eşli Çalışma Yöntemi

Ders Öncesi Hazırlıklar:

- Öğretilecek konu ile ilgili alıştırmalar belirlenir.
- Sınıfın düzenine karar verilir.
- Kullanılacak araç-gereç öğrenci sayısı dikkate alınarak belirlenir.
- Gözlem kartları hazırlanır.

Eşli Çalışma Yöntemi

Uygulama:

- Gözlem kartlarının nasıl kullanılacağı açıklanır, kartları dağıtılır.
- Öğrencilere; uygulayıcı, gözlemci ve kaydedici görevlerinin neler olduğu açıklanır.
- Hareketler gösterilir veya açıklanır.
- Hazır olanlar harekete başlarlar.
- Öğretmen rollerin yerine getirilip getirilmediğini kontrol eder.
- Görevlerin değiştirilme zamanı gelmiş ise, hatırlatılır.
- Öğretmen, bütün öğrenciler bütün rollerde bulunduktan sonra, sınıfa bir sonraki alıştırmayı sunar.

Eşli Çalışma Yöntemi

Değerlendirme:

- Gözlemci ve kaydedicilerin iyi çalışıp çalışmadıkları kontrol edilir.
- İyi çalışmayanlar ikaz edilerek iyi çalışmalarını sağlar veya yerlerine daha iyi çalışabilecek olanlar görevlendirilir.
- İyi çalışarak görevini yerine getirenlerin gözlem kartlarından, uygulayıcı öğrencilerin değerlendirmeleri yapılır.

Eşli Çalışma Yöntemi

Yararları:

- Özellikle büyük sınıflarda ve araç gerecin sınırlı olduğu kalabalık sınıflarda kolaylıkla kullanılır.
- Grup içinde roller değiştikçe öğrenciler dinlenme fırsatı bulurlar.
- Hataların anında düzeltilmesi, yanlış pekiştirmeleri ortadan kaldırır.
- Öğrenci isteyerek çalışır, akademik başarı sağlar.
- Arkadaşlık ilişkileri gelişir.

Eşli Çalışma Yöntemi

Yararları:

- Okula, derse ve öğretmene ilgileri artar.
- Dostluk duyguları gelişir.
- Liderlik etme ve bireyler arasındaki çelişkileri ortadan kaldırma yeteneği gelişir.
- Sosyal ortam oluşturulur.
- Öğrenciler kendi yaşlıları tarafından eleştirilmeyi ve değerlendirilmeyi görerek birbirlerini dinlemeyi öğrenirler ve böylece birbirlerine saygı duymayı öğrenmiş olurlar.

Eşli Çalışma Yöntemi

Sakıncaları:

- Öğretmen kaydedici ve gözlemciye güvenmek zorundadır.
- Yanlış gözlem ve kayıt yapılmışsa, değerlendirme hatalı olur.
- Öğrencilerin yeni görevlerini öğrenmeleri uzun zaman alabilir ve bu nedenle boşa zaman harcanabilir.
- Uygulayıcı öğrenci ile öğretmen doğrudan iletişim kuramaz.
- Gözlemci öğrenci, uygulayıcı öğrenciyi eleştirirken incitebilecek sözler kullanabilir.
- Düzeltmeler doğrudan öğretmen tarafından yapılmadığı için aksamalar olabilir.